

VI. ÉVFOLYAM
66Szerkesztőség: Templomudvar 2. szám
Kiadóhivatal: Péter király-u. 30. szám
Sürgőnycim: Délbácska. Telefon 137 sz.NOVISAD, 1925 MÁRCIUS HÓ 19
CSÜTÖRTÖKElőfizetési árak helyben és vidéken:
Egy óra 35 dinár, három óra 105 dinár,
félévre 210 dinár, egész évre 420 dinár.Egyes szám ára:
1 1/2 Dinár

Amikor az erőszak csak teória volt...

Fölkértek a következő sorok közlésére:

A „Délbácska” szerdai számában őszinte örömmel olvastam az „Allamnyelv és kisebbségi nyelv” című vezetőcikket, amelynek „*Akkor az erőszak csak teória volt, s végeredményben mégis mindenki azt vallotta, mind-egy, hogy ki milyen nyelven beszél, a fontos az, hogy becsületesen teljesít-e állampolgári kötelességeit vagy sem*” kitételével szeretnék ehelyett bővebben foglalkozni. Előljáróba legyen szabad ideiktatnom azt a már nagyon régi megállapítást, hogy Európában teljes-séggel lehetetlen országhatárokat meg-vonni nemzetiség szerint, tehát a mai Európában alig képzelhető el a régi értelemben vett nemzeti állam. Ebből a tényből önként folyik annak felismerése, hogy meddő dolog a túlzott nacionalista szempontok rákényszerítése egy állam egész életére. Nincs Európában egyetlen állama, amelynek ne volnának és amelynek nem voltak kisebbségei. Vannak kisebbségek Franciaországban, Németországban és vannak — elég szép számmal — a kis-antant államaiban is. Egyelőre beszéljünk ilyen viszonylatban csak ezekről az államokról és ezeknek az államok-nak magyar kisebbségeiről. Az SHS királyságban több mint félmillió, Romániában kétfélmillió, Csehszlovákiában egymillió magyar él. Három és fél millió magyar él tehát a három utód-állam területén. El lehet-e tüntetni ezt a hatalmas embertömeget azzal, hogy ely nemzeti dal hangjai mellett leszak-gatják a cégtáblákat, amelyeken kisebbségi nyelvek ezek a roppant ve-szedelmet rejtő magyar szavak voltak olvashatók: Fűszer és vegyeskereskedés... Daráló és eladási nagyban és kicsinyben... Esigytovább. El lehet-e tüntetni ezt a három és félmillióst tömeget azzal, hogy a nacionalista szempontok igazolásaképpen szétkergetik mükedvelő előadásait? Ezek az ese-mények már már — hála Istennek — emlékek, a tények azonban még min-dig nem változtak meg és nem változott meg az a politika sem, amely csökö-nyösen és az okosabb állásponttól meg nem győzhetően még ma is a *kisebbségek eltüntetésére törekszik*. A vajda-sági magyar sajtó hangjának őszinte-ségével és szándékainak becsületessé-gével hetedfél éve folytat egy teljesen meddő küzdelmet azért, hogy a kor-mányzati szellemet megszabadítsa Pri-bicevics teóriáinak terrorjától. A küz-delem azonban — és ezt minden ma-gyar őszinte szomorúsággal látja — teljesen eredménytelen és ma még mindig hatni tudnak a szónokok a kisebbségek gyalázásával. És mindig ugyanarra hivatkoznak. Hogy a régi magyar imperium még erőszakosabb és még elnyomóbb volt a kisebbségek-vel szemben. Szerkesztő Ur bizonyosan olvassa a novisadi demokraták lapját, a „Narod”-ot. Minden számban ír egy-egy cikket egy dr. Abaffy nevű szlovák ügyvéd, aki szlovák mivoltá-hoz hűen egyetlen szót sem tud ma-gyarul. Abaffy ur teljes joggal hasz-nálja nevében a két f-et, sőt az ipszi-lont is. Nem „egykoronás” név, hogy így mondjam. Kétségtelenül magyar származású, s az elnyomónak és reak-ciósnak kikiáltott régi magyar nemzeti-ségi politika éveiben módjában le-hetett magyarból szlovákká vál-tonnia. Ez az eset azonban nem egyedülálló. Petrovácz szlovákjai vala-mikor mind magyarok voltak, s az a kor, amely az Apponyi féle iskolatör-vényt termelte ki, csak teóriában ismer-te a nemzetiségi elnyomást, a valóság-ban azonban nem is gondolt arra, hogy

a magyar fajt biztosítsa attól, hogy kisebbségek közötti élén, azok között felszívódjanak. Novisadnak felváltva volt szerb és magyar polgármestere s vajjon tizenöt évvel ezelőtt Novisad szerb polgársága mit cselekedett, hogy a város kiszélesített tanács-csák öt taggal nyert volna képviselőt? Szeretném egyik urnak a nevét meg-említeni, de nem teszem. Ez az ur még két évvel ezelőtt élén állott annak a túlzó nacionalista mozgalomnak, amely főképpen a magyar kisebbséghez tar-tozókkal kapcsolatosan elkövetett atra-citásokkal igyekezett a maga létjogo-sultságát igazolni és programját ismer-tetni. Ez az ur azóta már nem olyan aktív, de ma még mindig fáradhatatlan a valamikori magyar nemzetiségi poli-tika gyalázásában. Ennek az urnak ma hatvanöt éves édesatyja itt született és itt élt Novisadon, ahol állami intéz-ménynél teljesített szolgálatot. Még ma sem tud egyetlen szót sem magyarul. A tények beszélnek. A novisadi Srpska Matica, a vajdasági szerbség hatalma-san fejlett kulturintézménye most ün-nepli fennállásának százéves jubileumát.

Terrort bizonyít ez is? Volt szerb szín-hár, szerb gimnázium, szerb tanítóképző és a felekezeti szerb iskolák törvény biztosította autonómiáját soha nem sér-tette meg senki. Emlékszem egy esetre, amikor a novisadi szerb gimnáziumba egészen véletlenül betoppant az akkori állami tankerületi főigazgató. Az iskola igazgatója azonnal beszüntette az elő-adást és megkérdezte, hogy a tankerü-leti főigazgató hivatalos minőségben tesz-e látogatást, (ebben az esetben jogorvoslattal fog élni és az iskola autonómiájának megsértéséért elégtételt kér) vagy csak, mint magánszemély érdeklődik? Amikor a tankerületi fő-igazgató kijelentette, hogy nem hiva-talos minőségben van jelen, továbbfoly-tatták az előadásokat. Ma nem így van mindez. Ma más az iskola légköre, mert más a politika légköre. Ma nem hall-gatják szemrebbenés nélkül ezt a szót, hogy „Ujvidék”, pedig ez csak egy-szerű magyarra fordítása a szerb No-visadnak. A ma már ötvenkettedik év-folyamat járó „Zastava”-tól soha senki sem követelte, hogy a lap feje alatt „Ujvidék”-et írjon, ahogy ezt ma a „Délbácska” köteles tenni. De a vég-telesséig folytathatnánk a példák fel-

sorsolását, amelyek mind azt bizonyítják hogy az erőszak valamikor valóban csak teória volt. A lényegét akkor a kormányzati program csak abban látta, hogy a polgár teljesíti-e polgári köte-lességeit, vagy sem? Ha e tekintetben nem esett kifogás alá, akkor semmi gáncs nem érthette. A polgár és az állam viszonya teljesen független az országhatárok változásától. Ez a viszony mindig ugyanaz és mégis megválto-zott ez a helyzet. Vajjon miért? Miért tesznek ma különbséget polgár és pol-gár között, amikor egészen világos, hogy ez a különbség-tevés az állam veszedelme? És miért teszik ezt éppen az állam érdekeire való tekintettel? Ki az és milyen politika az, amely ennyire félreismeri a valóságos helyzetet? Ki uszít gyűlölködésre és kinek van be-lőle haszna? Mert az államnak nincs. Az állam békéje, rendje és a munka lehetősége regeteg sokat veszít ezen politika miatt és ma már nemzetiségre való tekintet nélkül kérni a polgár: Vajjon mikor kezdeményeznek olyan politikai kurzust, amelyben az erőszak nem lesz valóság, hanem csak teória? Soraim közlését megköszönve vagyok kitérő tisztelettel:
Aláírás.

Az ellenzék harca a kormány ellen

Technikai obstrukcióval fogja kényszeríteni az összes mandátumok igazolására
Az ellenzék nem vonul passzivitásba

Beograd. Az ellenzéki blokk vezetői tegnap délelőtt és délután megbeszélést tartottak, amelyen Kumanudi Koszta és Polics Lavoslav ismertették azt a javaslatot, amit a kisebbség fog a parlament plénuma elé terjeszteni a szombati ülésen az igazoló bizottság jelentésének tárgyalása alkalmával. Az ellenzék a kisebbségi jelentésben tör-vényellenesnek bélyegzi a többség el-járását, amely megsemmisítette a bre-galnici kerület és a Rádics párti kép-viselők mandátumait.

A szombati ülés

A parlament szombati ülésével fog-lalkozott a tegnapi minisztertanács is. Az elnök személyének megválasztása ügyében teljesen szabad kezét enged-tek Pasicsnak, aki Srksics, Trifkovics és Uzumovics között fog választani, miután egészen bizonyos, hogy Jova-novics Ljuba be fog lépni a kormányba. A szombati ülésen az igazoló bizott-ság jelentését fogják tárgyalni. A többség részéről Leovac, Milovanovics Bora, Szimonovics Milán, Maximovics Bozsa, Trifkovics Márko és Markovics Laza radikálisok, továbbá Lukinics Edo és Budiszavljevics független demokraták fognak a jelentéshez hozzászólni.

Az ellenzék még nem jelölte ki szó-nokait, de biztos, hogy az igazoló bi-zottság tagjain kívül Marinkovics és Veljkovics is felszólalnak.

A Thurn-Taxis affér

Tegnap délután Pasics Nikola, Pri-

bicevics Szvetozár, Maximovics Bozsa és Nincics Momcilo a Thurn-Taxis afférről tárgyaltak. A radikálisok a leg-határozottabban követelik, hogy Luki-nics Edo mondjon le, ezzel szemben Pribicevics azt követeli, hogy a kor-mány adjon teljes elégtételt Lukinics-nek. Lukinics ügye még koránt sincs elintézve és még okoz majd zavarokat a kormányban.

A blokk magatartása

Az ellenzéki blokk vezetői tegnapi tanácskozásukon úgy határoztak, hogy egyelőre nem vonulnak passzivitásba, hanem technikai obstrukcióval fogják lehetetlenné tenni a kormány munkáját. A kormánynak ugyanis csak két napi ideje lesz a költségvetési tizenkettedek letárgyalására, mert április elsején már ex-lex állapotba kerül az ország. Az ellenzék pedig az obstrukcióval meg fogja akadályozni azt, hogy a par-lament idejében elfogadják a költségve-tési tizenkettedeket. Az ellenzék csak akkor tekint el az obstrukciótól, ha a többség a plénumban az összes Rádics-párti mandátumokat igazolja.

Pasics engedékeny

Az ellenzéki blokk vezetőinek azon határozata következtében tegnap már olyan hírek terjedtek el politikai kö-rökben, hogy a parlament plénuma nem fogja megsemmisíteni az igazoló bizottság által megsemmisített mandátumokat. Egyes körök szerint Pasics

bizonyos külföldi befolyás alatt hatá-rozta el magát arra, hogy igazolni fogja az összes mandátumokat.

A kisantant konferenciája

Seba csehszlovák követ tegnap fel-kereste Nincics Momcsilo külügymini-sztert és közölte vele Benes azon óhaját, hogy a kisantant tartsa meg a konferenciáját azonnal külföldi utjának befejezése után.

A lengyel követ Nincicsnél

Okanski lengyel követ tegnap felke-reste Nincics Momcsilo külügymini-sztert és a törökországi jugoszláv állam-polgárok érdekében teendő interven-ciója ügyében tárgyalt. Jugoszláviának ugyanis még nincs külképviselete Kon-stantinápolyban és a jugoszláv állam-polgárok védelmét a lengyel követség látja el. Okensta tegnap este utazott Konstantinápolyba az ottani lengyel követség meglátogatására és ez tette szükségessé látogatását Nincicsnél.

Pasics tárgyalásai

Tegnap délelőtt Jovanovics Lyuba hosszabb ideig tartó látogatást tett Pa-sics Nikola miniszterelnöknél, utána pedig Srksics Milánt kereste fel Jova-novics és tárgyalt vele. Délután Szu-botics Nikola a parlament ideiglenes elnöke kereste fel a miniszterelnököt és tárgyalt vele a parlament szombati üléséről.

Európai Egyesült-Államokról tárgyal

Benes csehszlovák külügyminiszter Párisban

Páris. Benes csehszlovák külgy-miszter Herriottal folytatott tárgyalása alkalmával, a Petit Journal szerint új javaslattal lépett a francia miniszterel-nök elé melynek az a lényege, hogy Közép- és Kelet-Európa államait új ál-lamszövetségbe foglalják össze. Benes-nek az a célja, hogy a genfi jegyző-könyv alapján Közép- és Kelet-Európa államait közös államcsoportba foglalja. Az egész genfi jegyzőkönyvet ennek megfelelően kellene átalakítani. Ennek

az új államcsoportulásnak Ausztria is tagja lenne. Amennyiben a nagyhatal-mak Németországgal megegyeznek, úgy tulajdonképpen Európában csak két államcsoport fog egymással szemben állani. A csehszlovák külügyminiszternek ez a javaslata Herriot érdeklődését nagy-mértékben felkeltette, mert véleménye szerint ez a megoldás jelentenő a ki-vezető utat a mostani nehéz helyzetből. A Chamberlainnal való tegnapi tárgya-

lások nagyon rövid ideig tartottak és a francia miniszterelnök úgy Chamber-lainnal mint Benessel újabb találkozást beszélt meg.

Az Intransigeant szenzációs részlete-ket közöl Benesnek arról a tervéről, amelyről tegnap Herriot miniszterelnök-vel tanácskozott. A lap szerint Benes az európai Egyesült Államok megre-mtését tűzte ki maga elé célul. Ezt az új államszervezetet azonban két részben akarja a csehszlovák külgy-miszter létrehozni. A nyugati állam-csoport tagjai lennének Anglia, Fran-ciaország, Belgium és Németország,

Novisad szive

Egy nap alatt több mint ezer dinárt adtak Vondracsek János árváinak

Aki csak felületesen ismeri ezt a várost, s benne azokat, akik szenttelen és unott arccal róják utcáit, az el se hinné, hogy itt is meg tud mozdulni egyetlen kérés szóra egész tömege azoknak, akik minden pillanatban készek az irgalmasság testi cselekedeteinek gyakorlására. A bárok és táncos lokálok Novisadja tele van érző és a nyomor minden jankijáltására felfigyelő emberekkel. Az arcon ez nem látszik meg, de a cselekedetek mégis csak ezt mutatják. Kedden egy tiszoros napihirben megírtuk, hogy a jószívű emberek irgalmasságához apellál egy szegény vak asszony, aki egy héttel ezelőtt veszítette el férjét, s most hét nevetlen, apró gyermekkel a legnagyobb nyomornak van kitéve. A felhívásra egyetlen nap alatt közel ezer dinár érkezett be a „Délbácska” szerkesztőségébe és ugyanezen a napon a jószívűek egész tömege kereste fel lakásán a szegény asszonyt, s ott adták át ugy pénzbeli, mint természetbeni adományokat. A fáradt, unott és cinikus Novisadban megmozdult a sziv, amit hiába igyekeznek elkendőzni az arc.

Vukovics utca 43. A ház maga is görnyedt és aláztat. Mint maga a nyomor. Kézzelel meglehet simogatni a cserepeit, s a szoba, amelyben özvegy Vondracsek Jánosné tengeti életét, Gorkij tollára való. Nincs két méter magas és alig ilyen széles. A fülledt rossz levegőn átárad a „szegénység szaga” és oldalt két, rossz szalmával kibélelt beteg, rozoga ágy terpeszkedik. A többi tért az apróságok töltik ki. Az asszony világtalan két szeme könyel van tele és vonagló szájjal köszöni az első adományokat:

— Az Isten fizesse meg... Nagyon szépen köszönöm...

A háziasszony elmondja, hogy a „Délbácska” felhívása után egymásután érkeztek a látogatók özvegy Vondracsek Jánoséhoz. Az egyik pénzt hozott, a másik kenyeret, vagy más élelmiszert. Volt olyan is, aki egy egész kosárral látogatott ott ismeretlenül.

A mai napon a következő újabb adományok érkeztek szerkesztőségünkbe: N. N. 20 dinár — Botos Pál és neje 30 dinár — N. N. 10 dinár — A városi jódos gyógyfürdő személyzete 320 dinár — N. N. 10 dinár — Szent Antal küldeménye 20 dinár. Eddigi gyűjtésünk 980 dinár.

Terézia és Trézsi

Irtá: Somfay Margit

Egyforma idők voltak. Máskülönbön azonban ég és föld között nincs nagyobb távolság, mint köztük. Terézia karcsu volt és szőke. A feje finom formájú, az arca szép. Nagy szemei kifejezésteljesek; szája kicsi. Keskeny kezei ápoltak és ügyesek. Trézsi kövér volt. Fekete haja zsirtól tapadós. Arca himlőhelyes. Apró orra alatt nagy és csunyavonulu szája. Szemei bentülők, fülei szétállók. Kezei vörösek és csak durva munkához értők. Belsőleg még nagyobb volt közöttük a különbség. Trézsi nem járt iskolába. S Trézsi anélkül nőtt fel, hogy megismerte volna a betűket. Imádkozni, úgy ahogyan, megtanult, de már az Istenről, vallásról nagyon zavaros fogalmai voltak. Az erkölcsről talán semmi. Jótanács, vezetés nélkül járt az életben. Mire Teréziaékhoz került, három gyermeke volt a menhelyen, de azért a vasárnapi táncra eljárt és onnan csak reggelfel botorkált haza. Teréziát kiskorától nagykorúságáig iskolába járatják. Vigkedélyű volt, de finom. Szeretet után sóvárgó, de becsületes. A feléje hajló férfiarokba engedelmes szeliden tekintett, de választani nem tudott közülük. Talán azért, mert az apjához hasonló egész férfira várt. Ilyen azokig nem akart az utjába kerülni. S mikor megtörtént, nem sok öröme volt benne.

Kendergyárat alapítanak Temerinben

Mozgalom a gazdák körében a kendertermelés megkezdésére — Hogyan lehet megoldani a temerini villanyvilágítás ügyét?

Temerin község nincstelen magyarjai az agrárreform végrehajtása után még azt a kevés munkaalkalmat is elvesztették, amit a multban nyújtott nekik a Fernbach uradalom. Az a néhány gazda, akinek birtoka van Temerin határában kizárólag őstermeléssel foglalkozik és így nem sok munkáskezel foglalkoztatnak.

Temerin gazdátársadalmá most Kiss Gyula községi jegyző kezdeményezésére mozgalmat indított, hogy a birtokosok kendertermeléssel is foglalkozzanak és a kender kikészítésére Temerinben gyár épüljön.

A kendertermelés több munkást igényel, a gyár is ad munkát és így a temerini munkások saját falujukban is

találnak munkaalkalmat. A kendergyár ezenkívül lehetővé tenné azt is, hogy Temerin végre villanyvilágítást kapjon. A kender kidolgozásánál ugyanis annyi pozdorja marad, hogy ez nemcsak a kendergyár gépeinek etetéséhez elég, hanem még a villanytelepnek is, amely együtt lesz a kendergyárral.

A kendergyár megalapítása és a kendertermelés megkezdése ügyében már folytak előzetes tárgyalások és a tervet általában jóindulattal fogadták. Valószínű, hogy a kendergyári részvénytársaság, amelynél egy bácskai kendergyár is vállalt érdekeltséget, már a tavasszal megalakul úgy, hogy jövőre minden bizonnyal el is készülhet a kendergyár.

Repatriálnak a petrováci szlovákok

Eddig közel husz család ment Szlovenszkóba

A bácskai Petrovác község túlnyomó többségben szlovák lakossága között hónapok óta olyanirányú propaganda folyik, hogy lehetőleg az összes szlovákok térjenek vissza Szlovenszkóba. Az agitáció hatása alatt már eddig is nagyon sok, jórésztben tehetős polgár adta el házáat és földjét, s már el is vándorolt Szlovenszkóba.

A különös „kivándorlási” láz nagy feltűnést kelt, s különösen politikai körökben kommentálják, s magyarozatát abban látják, hogy a kormány, dacára a szlovák néppárttal kötött paktumnak, nem tartotta be a szlovákoknak tett ígéreteit, s valamikor élvezett autonóm jogait teljesen megnyirbáta. Eddig közel husz család hagyta el Petrovácot.

Külföldre csábitják a szakmunkásokat

Szakmunkások a jövőben csak a szociálpolitikai miniszter engedélyével kaphatnak utlevelet

A legutóbbi időkben a kivándorlási irodák ügynökeinek egész légioja lepte el a Vajdaságot, hogy itt a munkanélkülieket az ország területének elhagyására bírják. Miután ez a lelkiismeretlen agitáció a szakképzett munkások ezreiből fosztja meg az országot, a szociálpolitikai minisztérium tegnap rendeletet adott ki, mely szerint szakmunkás a jövőben csak a szociálpolitikai minisztérium engedélyével hagyhatja el az ország területét, s amennyiben a hatóságok tudomást szereznek arról, hogy az illető a kivándorlás gondolatával foglalkozik, számára az utlevelet nem állítják ki.

Ertjük és helyeseljük a szociálpolitikai

kai minisztérium intencióit. A kivándorlási ügynökök lelkiismeretlen működése a legnagyobb nyomorba dobja ezeket a szerencsétlen áldozatokat, de nem megoldás az, ha lehetetlenné teszik számukra a kivándorlást. A Vajdaság egész területe hemzseg a munkanélküliek ezreitől. Ezek a legjelvényebb ígéretre is könnyen és szívesen szöknek a nyomor és éhség elől, rendszerint még rosszabb viszonyok közé. A szociálpolitikai minisztérium hasson oda, hogy munkaalkalmakat teremtsenek, s akkor feleslegessé válik minden olyan intézkedés, amely a kivándorlás nemzeti veszedelmét igyekezik kiküszöbölni.

Kijavítják a lengyel-német határt

Páris. A Petit Parisien információja szerint Chamberlainnek az a felfogása, hogy Franciaország, Anglia, Belgium és Németország garancia-szerződéseket kell, hogy kössenek. Ez a garancia-

szerződés akkor lépne érvénybe, amikor a népszövetségbe már felvették Németországot.

Ami Lengyelországot és Csehszlovákiát illeti, Chamberlainnek az a vé-

vastam ujságot, nincs kedvem egész nap nem beszélek senkivel.

Az én dragam leányom csak otthon marad jó légy viseli hozzá. Van egy kívánságom, szeretném az arcom csak még egyszer látni, még egyszer a sarkon órák hosszat várni, csak egyszer csokolja meg szeretett boldogságom. Azután hallja meg. Ez meg kívánságom. Én megesküdöm többet nem fogom inni soha soha a pénzem sajnálom az ember kidobni pénz és szédül a fejem.

Dragam Rózám virágom elhervadom tisztelem ezer csókolom, mig elrontom a szájam. Csütörtökön este fél 8-kor a sarkon vár téged csókolom.

Johan Podirinszky

Trézsi összekulcsolt kézzel ült. A levél olvasása után nagyot, boldogan sóhajtott.

— Jaj, de igen jó ember ez az ember! Ilyen szép levél! Mert ugy-e kisasszony szép levél? Okos ember ám. Szabó és hat iskolája van. Igen.

S talán Terézia türelmes hallgatása tette, hogy még közlekenyebb lett.

— Jaj, csak tetszene látni, hogy milyen féltékeny. Ha már csak rámnéz valaki, mindjárt megbolondul. Jaj! Nem lehet senkivel beszélnem. Vagy ha beszélnek, ments Isten, hogy megtudja!

Terézia a Trézsi három gyermekére gondolt és meg nem állhatta, hogy meg ne kérdezze, mi lesz, ha azokról tud majd Johan Podirinszky. De Trézsi könnyedén legyintett.

leménye, hogy a csehszlovák és a lengyel-német határt nem kellene mereven megtartani, hanem itt bizonyos koncessziókat is lehetne tenni. Anglia mindenesetre Csehszlovákia és Lengyelország mellett foglal állást, de azt hiszi, hogy bizonyos korrekciók életbeléptetése e határokon tulajdonképpen nem jelent veszteséget a két ország számára. Herriotnak ebben a kérdésben az a felfogása, hogy a keleti határokat is minden körülmények közt éppen úgy kellene biztosítani, mint a nyugati határokat. Chamberlain és Herriot beszélgetésük során elhatározták, hogy a szövetségközi katonai ellenőrzőbizottság jelentésével kapcsolatban közös indítványt szerkesztenek.

Létszámcsökkentés a városházán

Napidijasokat fognak csak elbocsájtani — Ezentul délután is lesz hivatalos óra a városházán

A noviszádi városházán nagy változások készülnek. A legutóbbi közgyűlésen, amikor szóba került a tisztviselők fizetésemelésének kérdése, a radikális párt tagjai közül többen kijelentették, hogy a párt hajlandó megadni a fizetésemelést, azonban csak akkor, ha a városházán leszállítják a tisztviselői létszámot és a városi tisztviselők többet dolgoznak.

A közgyűlésen az vélemény alakult ki, hogy a városházán nemcsak délután, hanem délután is dolgozni kell. A közgyűlés után a gazdasági bizottság utasította a városi tanácsot, hogy dolgozzon ki javaslatot a tisztviselői létszám csökkentéséről és a délutáni munkaidő bevezetéséről. A gazdasági bizottság határozatával a tegnapi tanácsülésen foglalkoztak a szűkebb városi tanács tagjai és utasították az egyes ügyosztályokat, hogy terjesszék elő azon alkalmazottak névsorát, akiket nélkülözhetnek abban az esetben, ha a hét vagy nyolc órász munkaidőt vezetnék be a városházán.

Ertesüléseink szerint a tisztviselői létszámcsökkentés alkalmával kizárólagapidijasokat és nem véglegesített alkalmazottakat fognak elbocsájtani. A létszámcsökkentésre az egyes ügyosztályok előterjesztése után kerül sor, valószínűleg a jövő hónap elején.

„SZINHÁZI ÉLET”

jugoszláviai szépségversenyén résztvevő

novisadiak fényképei

csak azokban a példányokban találhatóak, melyek

Kardos oglasni zavod

felülbélyegzéssel vannak ellátva.

— Ó, kisasszony! Tudja már ő! Nem bánja — s talán a Terézia meg-hökkent tekintete miatt mondta még — csak az urak marakodnak ilyenért! Régi dolog ez már. Nem ismertem én még akkor a Podirinszkyt.

Terézia a levelet nézte. De meszebb gondolt. Tul Trézsin és Johan Podirinszky. Tul a könnyű és kényelmes életfelfogásokon. Tul sok minden. Oda gondolt, hol egy szerető, de gondolkodó férfi áll. Az, akit sok válogatás után magához illőként megszeretett. De aki nem tud választani közte és az anyja, szerelme és egy meggondolatlan fogadás között. S aki legfőképpen nem tudja az elfelejteni, hogy előtte mások is szólhattak hozzá a szerelem nyelvén. Aki szavakat nem tud elfelejteni. Bármily mesze volt is a tett tőlük. S szavakért bizalmatlan. Féltékenységből könyörtelen. S aki „egész férfi” egészen a kegyetlenségig.

Még többet is gondolt Terézia. Többet és kuszáltabb gondolatokat. De szólni nem szolt egy szót sem. Szép kezét, amelyet gondolatban annyiszor tárt ki egy soha meg nem érkezett, de lázasan várt levél után, kinyújtotta a Podirinszkynek irandó levél felé. S mig lelkében az irigységtől a boldogtalanságig zugó érzelmek skálája viharzott, csöndesen szolt:

— Üljön le Trézsi és mondja, mit írjak annak a derék Johan Podirinszkynek?

S lelkében úgy érezte, érdemes volna Trézsiel cserélnie.

HIREK

Párisi utca

Páris. A párisi utcán embertömeg verődik össze. Végig a nagy boulevardokon, talán minden tizedik lépésre tíz-husz férfi és nő egy csomóban. A közepén egy szabálytalan kör közép-pontjában egy táska, jól öltözött ur áll. Mindenki mégis a földre néz, ő maga senkit sem érdekel. A földön pedig, a hová a kíváncsi pillantások szegeződnek, egy néhány centiméter nagyságú pléhéből vagy kemény papírmasszából készült daxli kutya ül. A szeme néha megvillan, csukott szája is megmozdul, ilyenkor alsó álkapcsa leesik, szájából pirosra festett nyelv ugrik ki és ilyenkor az élő kutyát is megszegyenítő komolysággal elkezd ugatni. Egy, kettő, három, sőt négy vakkantás is követi egymást. A nézők, vagy jobban mondva hallgatók kedvesen felnevetnek erre és akit legjobban vonz egy ugató csoda, odafordul a közepén álló urhoz és megvásárolja tőle.

Az ugató pléhkutyának sok hallgatója és sok vevője akad. Nem tudom, ki volt a feltalálója, de mindenesetre nagyonálás neki Páris utcája, mert alkotását nem csak hogy megbámulják, hanem meg is vásárolják. Az ugató kutyának a napokban már konkurrens támadt, a nyávogó macska személyében. Feltalálója más, mint az ugató kutyaé, de az üzleti szellem őt is kivitte az utcára, még pedig vetélytársa mellé. Most már egy-egy csoport a pléhkutyát ugatását hallgatja, tőle pedig tíz-husz lépésre, vagy még közelebb egy másik csoportnak a papírmasszából készült macska nyávogása tetszik.

És milyen csodálatos, hogy a párisi utca minden kicsiség előtt, milyen hódoló szeretettel tud megállni. A párisi utca lüktetését a legkisebb dolog is megállásra és bámulatra tudja kényszeríteni. Hiába van a munkásnak dolga, hiába vár korholás a pontos időre be nem futó hivatalnokra, a randevuját elkésző midinette, azért mégis mindenki megáll az új dolgok előtt egy mosollyal vagy jóízű nevetéssel.

A párisi utca ideges, dekadens, finom és nem durva és ami a legfontosabb s amit a tények bizonyítanak: megértője minden újnak.

Most az ugató kutyának, nyávogó macskának hódol. Egészen biztos, hogy ha holnap valaki a bömbölő oroslánt adja neki, nem áll meg többé az ugató kutya, vagy a nyávogó macska előtt. Nem áll meg azért, mert az a tegnapi, a párisi utca csak az utat szereti, mert talán abban látja holnapjának előrelendülését.

A novisadi római zarándokok jelkéretnek, hogy szombaton este hat órakor a beltéri Katholikus Körben Fátih Ferenc apátplébános urnál a zarándokot egyes részleteire vonatkozó megbeszélésre jelentkezni sziveskedjenek.

A Kath. Olvasó és Gazdakörben a nagyheti és husvéti szertartásokra előkészítő énekpróbák minden héten hétfőn és csütörtökön este fél 8 órakor tartanak az Epres utca 18. sz. alatti köri helyiségben és pedig hétfőn csak férfiak, míg csütörtökön nők (leányok, asszonyok) és férfiak részére. Kívánatos volna a pontos és minél nagyobb számban való megjelenés.

A jugoszláviai református egyházmege új főgondnoka. Vermes Károly szuboticiai földbirtokos, a jugoszláviai református egyházmege főgondnoka nemrégiben lemondott tisztességéről. A napokban megtartott választáson új főgondnokká dr. Kurcz Henrik kulai ügyvédet választották meg.

Tisza István gróf özvegye meghalt. Nagyváradról jelentik: Gróf Tisza István özvegye hétfőn éjjel Geszten meghalt. Gróf Tisza Istvánné férjének halála óta legtöbbször rokonának Radovánszky Béla bárónak birtokán tartózkodott teljes visszavonultságban. Halálát súlyos gyomorbetegség okozta.

Az olasz kormány kiterjeszti a szentéji zarándokok jegyked-

vezményeit. Rómából jelentik: Az olasz közlekedésügyi minisztérium rendeleti uton kiterjesztette a zarándokjegyekkel Rómába érkező utasok utazási kedvezményét San Nikola, San Antonio, Monte Nero és Orvieto megtekintésére.

Jogerőssé vált kényszeregyezségek. A novisadi törvényszék ez év január 20-án hozott határozatában jóváhagyta a Petrovics Arkadija novisadi kereskedő és a hitelezői között létrejött csődönkívüli kényszeregyezséget. — A tehát kényszeregyezés tegnap vált jogerőssé. — Hasonlóképpen jogerőssé vált tegnap a novisadi törvényszék azon határozata is, amelyet Strain Jovan novisadi kereskedő kényszeregyezési ügyében hozott.

Gőzgépezélok vizsgálja. A gőzkazán fűtők és lokomobil gépészek legközelebbi vizsgálja március 28-án lesz Veliki-Becskerekén. Ez alkalommal tartanak először kurzust a vizsgázók részére és csak olyanokat bocsátanak vizsgára, akik ezen a kurzuson résztvettek. A kurzus március 23-án délután kezdődik. A vizsgára jelentkezőknek kérvényeikhez: 1. keresztlevellet, 2. erkölcsi bizonyítványt és 3. a községi előjáróság által kiállított gyakorlati bizonyítványt kell mellékelni.

Tolvaj a gőzfürdőben. Vilics Marko leánygimnáziumi igazgatója a Zasztava főszerkesztője tegnap délelőtt fél 11 órakor a gőzfürdőbe ment. Amikor a fürdés után visszatért a kabinjába, észrevette, hogy arany óralánca, ezüst órája és tárcája, amelyben újságírói igazolványán és vasuti szabadjegyen kívül néhány dinár is volt, eltűnt. Azonnal jelentést tett a lopásról a rendőrségnek, amely már a tettes nyomában van.

Az ügyész ur figyelmébe! Novisadon „Kisujság” címmel valami laphoz hasonló nyomdatermék jelenik meg, (az idén már másodsor), amelynek negyedik oldalán, egészen alul ez olvasható: *Felelős szerkesztő: Magyar. Vitályos.* Miután a novisadi bejelentőhivatal ilyen nevű polgárt nem ismer, miután ezen megpontosított magyar név mögött a Globus-nyomda Magyarévi nevű igazgatója rejtezik s végül: miután a sajtótörvény politikai napilapoknál (a kisujság is valami ilyennek nevezi magát) a felelős szerkesztő nevének pontos feltüntetését követeli, tisztelettel kérjük nevezett lapot a törvény ezen rendelkezésére figyelmeztetni. Hadd lássuk azt a szerkesztőt és hadd lássa a megárság is, kik kovácsolnak tőkét a „Délbácska” állandó legyalázásából és abból a „politikai koncepcióból”, amely egységesen és oszthatatlanul óhajítja a magyarságot beterenli a radikálisok táborába.

Kényszertámogatás egy magyar radikális lap részére címmel a novisadi Deutsches Volksblatt mai száma a következőket írja: Feketicéről jelentik: Az itteni községi előjáróság egy átiratot kapott, hogy magyar nyelven írott „Kis Ujság” részére ötven előfizető szerzettessék. Miután a községi előjáróság nem tudja felhajtani az ötven előfizetőt, most gyűjtést rendez. Az embereket beidézék a község házára, ahol akarva, nem akarva le kell adni az adományait. Mi svábok már sok mindent megértünk, kényszerítve voltunk szerb festőket, muzsikusokat, prágai diákokat, novisadi nemzeti színhat, stb. támogatni, tiszser annyi kényszerkölcsönt jegyeztünk mint a többiek megrendeltük a hivatalos lapot és gyakran egy szerb pártlapot is meg kellett rendelnünk, de hogy nekünk az SHS-ben még egy magyar lapot is támogatni kelljen, az nagy meglepetés. Mi jöhet még ezek után?

Kultur-est. A belt. kath. kör f. hó 21-én szombaton esti fél 9 órai kezdettel rendezi első „Kultur-est”-jét melyre ezután hívja meg a tagokat s azok hozzátartozóit a vezetőség. Belépti díj nincs.

A beogradi gárdazenekar, amely százhusz tagból áll, március hó 24-én kedden este a novisadi Szlobodaszálló disztermében fog hangversenyezni.

A Vajdasági Agrárszövetkezet március hó 31-én tartja közgyűlését Novisadon.

Árdrágítási perek. A novisadi járásbírósa ma 13 novisadi piaci árust von felelősségre, mert a novisadi rendőrség feljelentést tett ellenük, hogy nem tartották be a drágaság leküzdésére vonatkozó törvény rendelkezéseit.

Megint akasztottak Oszijeken. Latinovics Mita beocsini munkás 1924 márciusában a beocsini erdőben meggyilkolta és kirabolta egyik munkástársát. Az oszijekai törvényszék a rablógyilkost kötélfaltal halálra ítélte s az ítéletet harmadfokon is jóváhagyták. Miután Ófelsége a kegyelmi kérvényt elutasította, Latinovicsot kedden reggel hét órakor az oszijekai törvényszéki fogház udvarán kivégezték.

Külföldi kölcsönt kapnak a gyáriparosok. Becskerekéről jelentik: A gyáriparosok országos szövetsége kedden délelőtt értesítette a becskeréki gyárosok egyesületét, hogy tárgyalásokat folytat nagyobb külföldi kölcsön megszerzésére. Az országos egyesület kérdőíveket küldött Becskerekre, amelyet az egyes gyárosoknak kell kitölteniük, hogy milyen összegre van szükségük és mekkora kamatot tudnak a kölcsönök után fizetni. A kitöltött kérdőíveket április 15-ig kell a becskeréki gyárosok egyesületénél benyújtani, mely továbbítani fogja azokat a beogradi központhoz.

Pályázati hirdetmény. A novisadi céllövész egyesület szóbeli árverés útján három vagy öt évi időtartamra bérbé fogja adni a lövöldei vendéglőt, a mellékhelyiségekkel együtt. A pályázók legkésőbb é. hó 31-ig tartoznak ajánlataikat átadni az egyesületi elnöknek. Az ajánlatokat március 31-én délután 6 órakor bontják fel. A bérleti feltételek megismerhetők és felvilágosítással szolgál Bogdanovics Zsviorad választmányi tag (Bazalt r. t. irodahelyisége, Trg Oslobođenja 7. sz., az Odeon mozgó mellett.)

Bükk tüzifa, vágya, hasítva és házhoz szállítva 100 kg-ként 44 dinártól. Nagyobb quantum vételénél engedmény. Faragott fa, épületanyag és asztalosáru deszkák legelőnyösebben kaphatók. D. D. Eksploataciju drva (Strand mellett.) Telefon 455.

UTLEVELET, VIZUMOT

az összes követségeknél beszerez. Haló-köcsi és jegybeszerzés **díjmentesen.** **Beutazási,** tartózkodási engedélyek megszerzése ügyében felvilágosítással szolgál. Utazási, valamint mintavasárók ügyében információkat ad.

Vojvodanska Trgovacka Agencija
402 Novisad, Kralja Petra 29. 1-8

Sport

Vasárnap Zemunban játszik a NAK a Spártával. A novisadi bajnokcsapat Bertók kivételével ugyanabban az összeállításban játszik Zemunban, mint legutóbb a Vojvodina ellen. A Spárta pillanatnyilag nem tartozik a legjobb zemuni csapatok közé, éppen azért reméljük, hogy a NAK revánst vesz a legutóbbi 2:0-as novisadi vereségéért. Itt említenek meg, hogy a NAK jövő vasárnap is Zemunba vendégszerepel és pedig az Amatörök ellen. Ezen a mérkőzésen valószínűleg a volt NTK játékosok is résztvesznek és méltó ellenfelei lesznek a nagy hirre vergődött zemuni Amatöröknek. Ez annál is inkább kívánatos, mivel válogatott csapatunk kettős veresége óta nagyon rossz véleményekkel vannak rólunk.

Ithton a Vojvodina gondoskodott vasárnapi programról. A kitűnő formában levő Jadran első ízben keresi fel városunkat és mint első osztályú csapathoz illik, méltón fogja képviselni a főváros sportját. A Vojvodina vasárnapi formája után itélve aligha tudja meggátolni a Jadran győzelmét, ennek dacára erős ellenállást remélünk a novisadi csapat részéről.

Ma este 9 órakor utazik át a Jugoszlavia Novisadon. A bajnokcsapat pénteken este érkezik Prágába, ahol szombaton játsza első mérkőzését a Slavia ellen.

Minden méretű és minőségű

SZÖNYEGEK

gazdagon felszerelt raktára:

Hemler Péter Utódainál, Novisad.

A világ legnagyobb emlékműve

Lee tábornok vezérkarának domborművét sziklába vésik Georgiában

Az amerikai polgárháború legnagyobb hőseinek, Lee tábornoknak, a déli államok vezérének dicső emlékét külön egyesület, az United Daughters of the Confederacy őrzi. Évek óta nagyszabású tervekkel foglalkozik az egyesület, hogy a szövetséges déli államok hadvezéréhez méltó emléket állítson Lee tábornok és vezérkarának. Végre abban állapodtak meg, hogy az emlékművet a Georgia államban, Atlantától mintegy 25 kilométernyire domborodó Stone Mountain nevű gránit sziklatömbön örökítik meg.

A köhgy egyetlen roppant gránitömb: hossza 2500 méter és 250 méter magasan emelkedik a környező síkság fölé. Lejtői jó százméteres szakaszon teljesen függőlegesek, azután meredek ívben haladnak a gerinc felé.

Borglum szobrász egy tervet ajánlott, hogy a nagy tábornokot vezérkarával együtt magán a meredek lejtőn faragja ki domborművét.

A monumentális terv annyira tetszett az egyesületnek, hogy nyomban megindították a társadalmi gyűjtést, amely a költséges terv megvalósítását lehetővé tette.

Maga a gránitömb annyira ellentálló, hogy a szakértők szerint évszázadokon át fogja hirdetni a déli államok vezérének hősiességét. Nagy előnye, hogy — noha keményebb a márványnál — épp oly jól megmunkálható; szürkés alapszíne rózsás árnyalatú.

Borglum terve a szövetséges hadsereg felvonulását ábrázolja. A dombormű középpontján Lee, Davis, Jackson, Johnston, Forrest és Stewart hadvezérek emelkednek ki. A felvonuló sereg 400 méter hosszan kerül a hegy lejtőjére. Képviselve van rajta minden fegyvernem és minden katonai rangfokozat.

A hatalmas dombormű méreteiről tájékoztat az a néhány adat, amelyek szerint a gizehi Sfinx teljesen eltörpül Lee tábornok feje mellett, a thébai Memnon-szobrok alig érnének a hadvezér kengyeléig, a tábornok kalapja pedig 16 emeletnyi magasra emelkedik a ló patája fölé. Az emlékművön 1000 férfit örökítenek meg, mindegyikük átlag negyvenkét méter magas lesz.

Érdekes, hogyan rajzolták meg a roppant dombormű körvonalait. Borglum szobrász kicsiben megrajzolta a főcsoportot és ezt a rajzot éjszaka rávetítették a hegy lejtőjére. A hegy gerincéről köteleken bocsátották le a munkásokat a meredek lejtőre s ott festékkel kihúzták a vetített kép körvonalait. A 360 méter távolságban dolgozó vetítógép operatőrijét a munkások telefonon értesítették, elég élesek-e odafönt a körvonalak.

A mérnökök és munkások a megrajzolt körvonalak mentén megfúrták a gránitömböt, hogy kivéssék a szükséges sziklamennyiséget. Csupán ahhoz, hogy Lee tábornok fejének és kalapjának domborművét megmintázhassák, 22.000 ponton kellett megfúrni a sziklatömböt. A főcsoport kidolgozása során 300.000 köbláb kőzetet kell lehordani.

Borglum szobrász hatalmas terve már 1916 óta foglalkoztatja az emlékmű bizottságát. Költségeit eredetileg kétféle dollárra becsülték, de az azóta beállott drágulás miatt a kiadások a duplájára fognak rugni. Magánosok és az érdekelt államok adományából gyűjtötték össze a szükséges összeget s az adakozók neveit márványtáblákon örökítik meg a hegy lábainál épülő dórstílusú templomban, amelynek 13 ablaka a 13 déli államot jelképezi.

Amit Nagy Sándor diadalmas indiai hadjárata után Phidias tervezett s amit a maga mesteri elgondolásában Michelangelo akart megvalósítani a carrarai márványhegyvonalat lejtőjén, az őt most testet a „praktikus” Amerikában, mint minden idők szeszélyeivel és minden idők vasfogával dacoló, igazi monumentum aere perennius.

Leszállított árak!

Van szerencsénk a nagyérdemű közönséget tisztelettel értesíteni, hogy üzletünket reorganizáljuk és e célból

Leszállított árak!

mélyen leszállított áron eladásra bocsájtjuk az összes raktárunkon lévő árut

és ajánljuk t. vevőinknek saját érdekében, hogy mielőtt bárhol vásárolna, raktárunkat megtekinteni szivesek legyenek. Ez alkalommal meg fognak győződni arról, hogy versenyen kívüli áráimmal sok pénzt megtakaríthatnak. A reorganizálás miatt **nagyban (En Gross)** és **kicsinyben (En detail)** árusítunk. Összes áruink a leghíresebb külföldi gyárak gyártmányai és ezért senki el ne mulassa az alkalmat, hogy elsőrendű áruimból szükségletét nálunk fedezze. — Kíváló tisztelettel 408-3-10

Monašević, Lazić és Čurčić, Novisad

Pašiteva (Szücs) utca 23.

Fiók: „Majuracnál” Pašiteva (Szücs) utca 9.

Színház

A Nemzeti Színház heti műsora:

Pénieken: Vizkereszt. Shakespearé ötfelvonásos komédiája. A darab szenirozása Verescsagin munkája lesz, a rendezés pedig Leszkováé. A főszerepeket Leszkova, Branáné, Krancsevicsné, Dinics, Velicskovics, Vászics és Klemencsics alakítják.

Szombat: Színészmulatság a Szloboda-szállóban.

Vasárnap délután: Madame Pompadour. Este: Cornevillei harangok (Gáspár apó szerepét Mariasec alakítja.)

Tőzsde

Dinár árfolyamai:

Wien: 1128. — Budapest: 1155. — Prága: 54 1/2. — Triest: 39 27/39 35.

Március 18	ZÜRICH	BEOGRAD	ZAGREB
	zárlat	zárlat	zárlat
Beograd	8.325	—	—
Zürich	—	1207.—	1209.—
Newyork	519.50	62.50	62.50
London	24.80	299.50	299.75
Páris	27.10	324.50	326.—
Milano	21.15	255.275	254.—
Prága	15.45	185.85	185.90
Berlin	123.60	14.87	14.88
Budapest	72.50	0.0869	—
Brüsszel	26.225	—	319.—
Bécs	73.05	0.0883	0.0884
Bukarest	2.55	30.50	31.60
Amsterdam	207.30	25.09	24.80
Szófia	377.50	46.—	—

Novisadi terménytőzsde

1925 március 18 (Hivatalos jegyzések)

Buza

bácskai 75-76 kg. 2% bajmoki duplikát kassza kötés 440, 200 mm
bácskai 76-76 kg. 2% duplikát kassza kötés 460, 200 mm
bácskai 75-76 kg. 2% kötés 450, 150 mm

Tengeri

bácskai V-VI, d. k. kötés 200, 500 mm
bácskai V-VI, dunai kötés 200, 3500 mm szerémi d. k. kötés 170, 150 mm

Buzaliszt

bácskai 6. kenyérl. kötés 465, 100 mm
bácskai 7. kenyérl. kötés 400, 100 mm
Ircnyzat: lanyha.

Chicago terménytőzsde

1925 március 18, 10 óra

Buza: Május 161.50, július 146, szeptember 136.50.

Tengeri: Május 118.125, július 123, szeptember 132.

Winnipeg terménytőzsde

1925. március 18. 10 óra.

Buza: Május 165.50. Július 160.

Szerkesztésért felel: TOMAN SANDOR
Kiadó: „DÉLBÁCSKA lapkiadóvállalata

Apró hirdetések.

ZONGORAÓRÁK kezdődnek olcsón Njegoszeva ulica 5. kapu alatt jobb l. ajtó.

HIRDETÉSEK

Egy darab 3 lovas
GANZ MOTOR
csusztagyűrűs, potom áron eladó.
Saratlic butorraktár, Novisad
460 Kr. Petra ul. 1-1

Kávéházi, éttermi
újságárusítót
keres
Kardos hirdetővállalat
Novisad, Kralja Petra u. 19.
457-1-1

Egy **Austro Daimler**
6 üléses luxus autó jutányos
áron eladó Kiszácsi u. 19.
461-1-3

Keresek
a város központjában lehetőleg **férfi divatszalonnak** megfelelő kétszobás lakást üzlethelyiségnek, házbért fizetek 18.000 dinárt évente.
Cím a kiadóban.
453-1-2

Mérnökök és építészek részére alkalmas
Másoló (copier) gépra
70x90 cm. nagyságban, vastag filsbetéttel, 7 mm. üveglappal, azonnal eladó. Bővebbet a kiadóban.

2 szoba
irodának vagy lakásnak apr. 1-re kiadó. Futoški put 24.
459-1-1

Munkásleányokat
felvesszünk.
Kramer Testvérek
Limán.

Egy jó házból való fiu
inasnak
felvétetik F. Obermüller és Társa hentesüzlet, Trg Oslobodjenja.
458-1-3

BUTOR tömör keményfa, elsőrangú gyártmány.
Versenyen kívüli árak: **Nagyban s Kicsinyben.**
Teljes hálószoba berendezés la keményfából 4400.- D-től feljebb
" ebédlő " divatos 12.000.- " "
" konyhaberendezés fehérén lakkozott 1950.- " "
Nagy választék minden fajta butorokban. 349
"DOMUS" butorgyári BERNAT PESING
MITROVICA lerakat NOVI SAD
Planička u. 9-11. sz. Željeznička utca 105-107.

GROZIT
ERŐS TARTÓS VÍRHARTALÓ
Beograd **Asphalt és Kátrány Vegyitermékek Gyára**
Beograd, Vuka Karadžića 6.
Sürgöncim: Grozit. Telefonszám: 27-20.
GYÁRTMÁNYAINK:
Asphalt- és kátrányfedélemes, asphalt szigetelőlemez, kőszénkátrány, facement, karbolinum, kőszénkátrányszurok, **fedél-lakk**, bitumen, **asphalt mastix** stb.
Képviselőt és lerakat:
Gerő Imre, Novi Sad
Mali Liman — Telefon 311.

Árlejtési hirdetmény.
A novisadi főügyészség az állami számvitelről szóló törvény 86-98. szakaszai alapján árlejtést tart 1925. május 10-én délelőtt 11 órakor a főügyészség hivatalos helyiségeiben (az Apelacioni Sud épülete, az udvarban balra) a következő fogház szükségletek megszerzése céljából:
490 szalmazsák, 850 ágylepedő, 150 párna, 200 párnahuzat, 780 férfi ing, 170 törülköző, 244 télikabát, 220 télinadrág, 129 télisapka, 330 nyári kabát, 210 nyári nadrág, 150 nyári sapka, 210 pár cipő, 280 lószórtakaró, 140 női ing, 100 kanál, 30 mosdótál, 50 fésű.
Az ajánlkozók kötelesek ajánlataikat lepecsételt borítékban legkésőbb d. e. 11 óráig betérjeszteni. Utólagos vagy az előírásoknak meg nem felelő ajánlatoknak nincs helyük.
Az ajánlatok 100 dináros okmánybélyeggel látandók el.
10% óvadék az árlejtés napján fizetendő le.
A főügyészség irodája, 1925. évi március 5-én. Közig. sz. 240-1925.

FOJT kalapfestő intézet NOVI SAD,
Njegoszeva ul. (volt Andrássy u.) 9.
Viszont eladók forduljanak bizalommal cégemhez

Fűszerkereskedősegédi, utazói, raktárnoki
állást keres
25 éves szerbül, magyarul és németül perfektil beszélő
fiatalember,
aki legutóbb tíz évig szolgált egyik legelőkelőbb novisadi kereskedelmi vállalkozásnál. — Cím a kiadóban.
1-3

Egy **4 H. P. Benzinmotor**
dinamóval, kuplungozva (Agrigátor) és egy 36 H. P. Benzinmotor olcsón 396 eladó. Megtekinthető: 1-3
BRAUN ADÁM-nál,
Zigmund-gyárral szemben.

Vásár hirdetmény.

A novisadi
országos állat és kirakodó vásár 1925. március 21., 22. és 23. Pirosi uton a református temető mellett fog megtartani, melyre mindenféle állatnak véssmentes helyről leendő felhajtása szabályszerű marhalevéllel meg van engedve. Minden iparos és kereskedő, valamint az utazó iparosok és kereskedők, akik elárúsítás céljából jönnek a vásárra, kötelesek iparigazolványukat magukkal hozni. Akik iparigazolványukat nem hozzák magukkal, azoknak nem fog megengedtetni az árusítás a vásáron. Ez a rendelet úgy az idegeknre valamint a helybeliekre vonatkozik. Az árusító helyek kiosztása és ellenőrzése végett a vásárra jövő minden iparos és kereskedő köteles iparigazolványát a vásári hatóság felhívására felmutatni. Akinek nincs iparigazolványa, az nem kap elárúsító helyet a vásáron. A vásártéren senkinek sem szabad árusító helyét elfoglalni, míg azt a vásár rendezésével megbízott tisztviselő meg nem határozza. Novisad szab. és kir. város rendőr kapitányi hivatala, 1925. március 6.-án Főkapitányi hivatal.

NAGYFEJEŐ
NOVI SAD, JEVREJSKA 9.
Előnyomda, himzoterem és gombáthuzás. Legújabb függöny, stor s fehérnemű minták

Gyapjuszövet különlegességi üzlet - Wiegenfeld Jása Jenő - Novisad, Kralja Petra u. 13.
Tudomására adom a n. é. közönségnek, hogy nagykereskedésemet
Detail üzletté alakítottam át.
Nagy választékban raktáron tartom a legdivatosabb és legfinomabb **posztót s gyapjuszöveteket.** — Ezenkívül viszontelárúsítók, szabónők s **Nagyban és kicsinyben!** szabók részére raktáron tartok **mindenféle béles árut.** **Nagyban és kicsinyben!**
442-2-8